

מבט על החיים - פרשת ויגש

שיהא שם שמים - מסובב כל הסיבות - שגור בפיך!

סגירת מעגלים מופלאה מתרחשת בפרשת ויגש, עת מתוודע יוסף הצדיק אל אחיו כמאמר הפסוק "ולא יכול יוסף להתאפק וכו' ולא עמד איש איתו בהתוודע יוסף אל אחיו".

נתבונן בפסוקים המתארים שיח הבוקע מלבו הגדול של יוסף הצדיק וניווכח לראות שם שמים השגור על פיו אשר רצוף הוא באמונה צרופה ועמוקה הנותנת מבט אמיתי, ובעיקר אמוני, על כל המאורעות אשר פקדוהו ולמרות הכל נותר בצדקו מתחילה ועד סוף.

וכדלהלן:

א. "ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אותי הנה כי למחיה שלחני **אלוקים** לפניכם" (מה, ה)

ב. "וישלחני **אלוקים** לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדולה" (מה, ז).

ג. "ועתה לא אתם שלחתם אותי הנה כי ה**אלוקים** וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומושל בכל ארץ מצרים" (מה, ח)

ד. "מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו כה אמר בנך יוסף שמני **אלוקים** לאדון לכל מצרים רדה אלי אל תעמוד" (מה, ט)

ברגעים הכי גדולים, מבחינתו של יוסף הצדיק, עת נסגרים כל המעגלים באופן המשמעותי מבחינתו ולטובתו, אך הוא - לא רק שלא משתמש בזה להעביר מסר של ניצחון על חשבון אחיו אלא אדרבה להיפך ממש, בדבריו הוא מסביר להם שהם היו בסך הכל שלוחיו הנאמנים של הבורא.

"מעשיהם גרמו להם טובה גדולה"

הרבה יש מה ללמוד, ללבן ולהעמיק בסוגיה מופלאה זו, אך הבה נעיין בפירושו של ה"אור החיים" הקדוש, המעניקים מבט עמוק ותוכן אמוני:

"ואומר אל יחר בעיניכם, פירוש, לטעם שמכרתם אותי הנה, שגרמתם לעצמכם כל התגלגלות העניינים ההשתחויות אשר בשבילם נתחכמתם למכור, דכתיב "ונראה מה יהיו חלומותיו" וגו', ודבר זה יסובב הכעס כאדם שבא לתקן דבר ונמצא מקלקל ויחר אפו על אשר גרם לעצמו, ונתן טעם לזה כי אדרבה מעשיהם גרמו להם טובה גדולה "כי למחיה שלחני אלהים לפניכם וגו' לשום לכם שארית" וגו' ומעתה לא יחר בעיניכם על הדבר".

כלומר, האחים הרי מכרו את יוסף מפני חלומותיו, ובזה רצו למנוע את התקיימותם. והנה הם רואים שדווקא מעשיהם הביאו להתגשמות החלומות בהם השתחו לו, ודבר זה יסובב הכעס, כאדם שבא לתקן דבר ונמצא מקלקל, ואז הוא כועס על מה שגרם לעצמו. לזה ענה להם יוסף: אדרבה, מעשיכם גרמו טובה גדולה! כי למחיה שלחני אלהים לפניכם. בעצם יוסף כאן מגלה להם שחלומותיו שהיו נראים להם כשליילים, היו חלומות טובים ולא כאלו שבאו לבטא השתררות וגאווה כמו שהבינו אחיו.

האחים עשו שליחותו יתברך

וממשיך האור החיים הקדוש:

"וימוסיף יוסף לומר לאחיו: "ועתה לא אתם שלחתם אותי הנה כי האלוקים", פירוש לתת טעם להסיר מליבם חשש השנאה, לבל יחשבו כי יוסף ישטום אותם וישנאם על אשר התאכזרו עליו, ויהיה בעיניהם דבר רחוק שיהיה לב יוסף נכון עמהם, לזה אמר להם, הן אמת כי בשעת מעשה אשר מכרוהו היו הדברים זרים בעיניו, איך יהיה כל האכזריות בלב אחים על אביהם, וראויים הם להיות שנואים אצלו, וכן עתה אחר ראותו כל הנמשך מירידתו מצרים, ידע כי המעשה היה מאת ה' **והם שליחותו יתברך עשו ולא שליחות עצמם**, ובזה אין מקום לשמור להם איבה, ולא להרחיק מדת האחוה מהם".

יוסף, לא רק שלא רצה לבייש את אחיו על המכירה, אלא אף ניחם אותם באומרו להם שעל ידי המכירה בעצם הוא הציל את מצרים ואת משפחתו מרעב. הוא בצדקותו ובאמונתו החזקה ראה במכירתו הצלחה גדולה.

אכן, חיזוק גדול יש כאן.

מכאן נלמד כיצד אפשר לשוות מבט נכון וישר לאירועים שכולם מבינים אותם בכיוון אחד של משמעות שלילית, ולראות איך המציק הוא בעצם השליח הטוב, והבעיה היא הפיתרון, שהופכת את המצוקה לישועה.

אכן, מסר עמוק ונוקב לחיים!!!

בברכת שבת שלום ומבורך

מיכאל זכריהו